

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ATASKAITOS

2008 m. kovo 27 d. Nr. T-121
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 17 str. 35 punktu, Pakruojo rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Pritarti Pakruojo rajono savivaldybės kontrolieriaus 2007 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Meras

Saulius Gegieckas

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLIERIAUS TARNYBA**

Juridinių asmenų registras. Kodas 188693060. Kęstučio 4, LT-83152 Pakruojis. Tel. (8-421) 69 084, Faks. (8-421) 61 413. E.paštas iurmoniene@pakruojis.lt

Pakruojo rajono savivaldybės tarybai

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS TARNYBOS
2007 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2008 m. kovo 20 d.

Pakruojis

2007 m. Pakruojo rajono savivaldybės kontrolieriaus tarnybos veiklos ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu ir Kontrolieriaus tarnybos nuostatais. Kontrolieriaus tarnyba atskaitinga Savivaldybės tarybai.

Kontrolieriaus tarnyba yra kontrolės ir audito institucija, atliekanti finansinį ir veiklos auditą savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose bei savivaldybės kontroliuojamose įmonėse. Kontrolieriaus tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Pagal Valstybinio audito reikalavimus finansinis auditas vykdomas už einamuosius metus. Audito metu susipažįstama su subjekto veikla, organizacine struktūra, apskaitos sistema, vertinama audituojamo subjekto vidaus kontrolė, informacinių sistemų panaudojimas, ankstesnio audito rezultatai, nustatomi rizikos veiksniai, sudaromas audito planas ir audituojamų sričių programos. Audito metu pagal jas atliekamas darbas fiksuojamas darbo dokumentuose. Audito metu audituojamam subjektui teikiamos rekomendacijos dėl nustatytų trūkumų pašalinimo, dėl vidaus kontrolės gerinimo. Pradėti einamaisiais metais auditai yra užbaigiami metams pasibaigus, tik tada surašomos galutinės audito ataskaitos ir išvados dėl metinės finansinės atskaitomybės. Atliekant auditus, neapsiribojama apskaitos ir atskaitomybės patikrinimu – daug dėmesio skiriama ir biudžeto lėšų bei turto naudojimo teisėtumo problemoms nagrinėti.

Už audito rekomendacijų įgyvendinimą ir nustatytų trūkumų pašalinimą atsako audituojamieji subjektai. Savivaldybės kontrolieriaus tarnyba rekomendacijų įgyvendinimo procese vykdo stebėsenos funkciją.

Pagal Valstybinio audito reikalavimus reikia skirti nemažai laiko audito dokumentams parengti. Auditų kiekis atliekamas pagal esamas galimybes, įvertinus kontrolieriaus veiklą reglamentuojančius teisės aktus, darbo laiko išteklius, paskutinio patikrinimo datą ir skirtų asignavimų dydį ir kt.

Savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje nuo 2007 m. birželio 1 d. dirba dvi darbuotojos. Tai neabejotinai turės įtakos atliekamų auditų apimčiai ir kokybei. Dirbant dviem darbuotojams atsiranda galimybė atlikti Valstybinio audito reikalavimuose nustatytas kokybės užtikrinimo procedūras.

Įsigaliojus Valstybinio audito reikalavimams, kontrolierių tarnyboms keliami ypač aukšti profesinės kvalifikacijos bei etikos reikalavimai. Norint atlikti auditą kokybiškai, reikalingos specialios žinios, todėl Kontrolieriaus tarnybos darbuotojos kėlė savo kvalifikaciją, dalyvaudamos seminaruose, kuriuos organizavo Valstybės kontrolė, Savivaldybių kontrolierių asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centras, UAB

„Ekonomikos mokymo centras“, UAB „Auditorių aljansas“, lankė ECDL paskaitas ir sėkmingai išlaikė egzaminus ECDL pažymėjimui gauti.

Siekiant užtikrinti, kad tarnybos veikla būtų grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais, parengtos ir patvirtintos Kontrolieriaus tarnybos veiklos plano sudarymo taisyklės, Piliečių ir kitų asmenų aptarnavimo ir informacijos teikimo tvarka, Audito kokybės valdymo taisyklės, Audito dokumentų rengimo, įforminimo ir tvarkymo taisyklės. Vykdamas audito stebėseną bei rekomendacijų ir pasiūlymų įgyvendinimo kontrolę, tarnyboje pildomi nustatytos formos Sprendimų įgyvendinimo, Pasiūlymų ir rekomendacijų įgyvendinimo kontrolės žurnalai.

Kontrolieriaus tarnyba 2007 m. vykdė veiklą pagal patvirtintą planą, kuriam pritarė Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas. 2007 m. audituojami subjektai atrinkti pagal atliktą atranką atlikus balavimą pagal nustatytus reikšmingus kriterijus bei įvertinus galimybes ir tikslingumą atlikti viename ar kitame subjekte auditą. Planuojama iki 2008 m. gegužės 30 d. užbaigti (atlikti) 8 finansinius auditus.

2007 m. užbaigti (atlikti) finansiniai auditai: Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centre, Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centre, Savivaldybės administracijoje (be padalinių, kurie yra asignavimų valdytojai) ir VšĮ Pakruojo verslo informacijos centre.

2007 m. atlikti auditai, teminiai patikrinimai (teikta informacija, išvados):

1. Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo pagal tikslinę paskirtį;
2. Dėl Pakruojo rajono savivaldybės skolinimosi limitų prisilaikymo (2006 m. gruodžio 31 d.);
3. Dėl savivaldybės ilgalaikės paskolos 3700 tūkst.Lt gavimo galimybių vertinimo, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų;
4. Dėl lėšų iš Smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondo skyrimo;
5. Dėl savivaldybės trumpalaikės paskolos 1000 tūkst.Lt gavimo galimybių vertinimo, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų;
6. Dėl savivaldybės ilgalaikės paskolos 1500 tūkst.Lt gavimo galimybių vertinimo, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų;
7. Dėl 2006 m. savivaldybės biudžeto įvykdymo ir savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitų;
8. Dėl 2006 m. Pakruojo rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos.

Atlikus keturis finansinius auditus, *teigiama* nuomonė buvo pareikšta - dėl Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro ir VšĮ Pakruojo verslo informacijos centro finansinės atskaitomybės, *sąlyginė* nuomonė - dėl Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro ir Savivaldybės administracijos finansinės atskaitomybės. Daugiausia pastabų buvo surašyta Savivaldybės administracijai.

2007 m. Savivaldybės tarybai buvo pateiktos dvi išvados: dėl savivaldybės biudžeto įvykdymo ir savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitų ir dėl turto ataskaitos. Atlikus auditą, abiem atvejais, buvo pareikšta *sąlyginė* nuomonė. Dalykai, į kuriuos buvo atsižvelgta formuojant nuomonę, buvo pateikti Savivaldybės tarybai teikiamose išvados.

Pastabos dėl auditų metu nustatytų netikslumų, nepakankamos vidaus kontrolės bei rekomendacijos padėčiai gerinti pateiktos audito ataskaitose, audito rezultatai aptarti su biudžetinių įstaigų vadovais, buhalteriais.

Audituojami subjektai buvo prašomi pateikti rekomendacijų įgyvendinimo planą, informuoti apie įvykdytas rekomendacijas. *Priededamoje* prie Kontrolieriaus tarnybos veiklos ataskaitos *lentelėje* išvardintos audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos ir subjektų pateikta informacija apie jų įgyvendinimą.

Rekomendacijas vykdė ir teikė išsamią informaciją apie jų vykdymą Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras, VšĮ Pakruojo verslo informacijos centras. Savivaldybės administracija pateikė abstrakčią informaciją, iš kurios matyti, kad nebuvo atlikta pakankama rekomendacijų analizė, nenustatyti prioritetai, nenustatyta kokiomis priemonėmis ir kokiais terminais jos bus vykdomos (apsiribota žodžiais „metų eigoje“, „per metus“). Šių metų pradžioje iš Savivaldybės administracijos gauta papildoma informacija (pridedamoje lentelėje išskirta kitu šriftu) tik dėl savivaldybės biudžeto įvykdymo ir savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitų audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų vykdymo.

Finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. Nr.1K-170 nustato atsakomybę už suvestinės finansinės atskaitomybės sudarymą pagal savo ir biudžetinių įstaigų pateiktus duomenis, tačiau jau ne pirmi metai nustatoma, kad turto ataskaitoje (formoje VT-02 „Savivaldybės turtas“) įrašomos ganėtinai mažesnės debetinių ir kreditinių įsiskolinimų sumos. Esant tokiai situacijai, tiesiog privalu išnagrinėti nustatytų skirtumų susidarymo priežastis ir nurodyti biudžetinėms įstaigoms, kaip teisingai turi būti užpildomos finansinės atskaitomybės formos – Išlaidų sąmatų vykdymo balanse nurodyti įsiskolinimai turi atitikti Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo ataskaitoje įrašytus duomenis.

Savivaldybės administracijoje užsitęsė reorganizacija, kurios metu bandoma sutvarkyti turto apskaitą. Bet iki šiol nėra pildomi registrai apie nekilnojamojo turto registravimą Nekilnojamojo turto registre, apie išnuomotą, panaudai perduotą turtą. Nėra duomenų bazės, iš kurios būtų matyti, kuri įstaiga apskaito minėtą turtą buhalterinėje apskaitoje.

Įstaigos tvarko joms perduoto valdyti patikėjimo teise nekilnojamojo turto apskaitą, tačiau Savivaldybės administracija nedisponuoja visais duomenimis apie nekilnojamojo turto registraciją, nors Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr.1429 įtvirtinta nuostata, kad įstaigos valstybei arba savivaldybėms nuosavybės teise priklausantį turtą patikėjimo teise valdo, naudoja, juo disponuoja, tvarko jo apskaitą ir šį turtą registruoja turto registruose, kadastruose, sąrašuose, sąvaduose įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyta tvarka. Nekilnojamojo turto registro įstatyme nustatyta, kad turto patikėjimo teise yra registruojama Nekilnojamojo turto registre. Įstaigų vadovai galėtų turėti bent Savivaldybės tarybos (Savivaldybės) vardu registruoto nekilnojamojo turto registravimo pažymėjimų kopijas.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintos minėtos tvarkos nuostatą savivaldybės, kurios valdo patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, apskaitą turi tvarkyti atskirai nuo joms nuosavybės teise priklausančio turto. Pagal Civilinio kodekso 6.961 str. patikėtinis, priėmęs turtą valdyti patikėjimo teise, privalo sudaryti ir tvarkyti jam perduoto turto apskaitą (balansą). Savivaldybė nedisponuoja apskaitos registru, kuriame būtų suregistruoti visi valstybės turto, priimto valdyti patikėjimo teise, priėmimo ir perdavimo aktai - nekaupiami informacija apie valstybės turtą patikėjimo teise perduotą valdyti savivaldybei.

Savivaldybėje nekaupiami duomenys apie Savivaldybei perduotus naudoti pagal panaudos sutartį valstybinės žemės sklypus. Lėtai vyksta naudojamos valstybinės žemės teisinis įforminimas.

Iš savivaldybės biudžeto buvo finansuojamos savivaldybės kontroliuojamos įmonės ir viešosios įstaigos, kurių akcininkė ar dalininkė yra savivaldybė, tačiau nebuvo didinamas akcinis (kitas) kapitalas. Tais atvejais, kai iš biudžeto lėšų buvo įsigytas turtas, nebuvo sprendžiamas klausimas dėl jo nuosavybės.

Išvados, apibendrinus audito ataskaitose nustatytus dalykus:

1. Reikia skirti pakankamą dėmesį vidaus kontrolei, vidaus kontrolės procedūrų sukurti.

Vidaus kontrolė – tai viešojo juridinio asmens vadovo sukurta visų kontrolės rūšių sistema, kurios dėka siekiama užtikrinti viešojo juridinio asmens veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visa tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą.

Vidaus kontrolės procedūros - tai subjekto parengtos ir vadovo patvirtintos taisyklės ir normos, skirtos užkirsti kelią klaidoms ir trūkumams, pajėgios jas surasti ir ištaisyti, bei užtikrinti, kad subjekto tikslai būtų pasiekti.

2. Būtina nustatyti darbuotojams priskirti konkrečias funkcijas ir atsakomybę už ūkinių operacijų atlikimą, jų informinimą, taip pat buhalterinei apskaitai ir kontrolei reikalingų dokumentų perdavimą apskaitą tvarkantiems darbuotojams.

3. Finansų kontrolės taisyklės turi būti patvirtintos ne dėl formalumo, bet ir realiai vykdomos.

4. Reikia spręsti klausimą dėl apskaitos tvarkymo, duomenų kaupimo informacinių technologijų pagalba, organizuoti buhalterinės apskaitos ir kitų darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

Audito ataskaitos, išvados visais atvejais buvo teikiamos audituotam asignavimų valdytojui, Savivaldybės merui, Savivaldybės direktoriui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, aptarinėjamos Kontrolės komiteto posėdžiuose, priimamos atitinkamos nutartys. Veiklos ataskaita, atliktų auditų išvados skelbiamos internetiniame tinklalapyje www.pakruojis.lt.

Savivaldybės kontrolierė

Irena Urmonienė

INFORMACIJA APIE PLANINIŲ AUDITŲ METU PATEIKTAS REKOMENDACIJAS (1 STULPELIS) IR AUDITUOTŲ SUBJEKTŲ REKOMENDACIJŲ PLANO ĮGYVENDINIMĄ BEI AUDITŲ METU NUSTATYTŲ TRŪKUMŲ ŠALINIMĄ (2 ir 3 STULPELIS)

Nustatytos formos rekomendacijų įgyvendinimo lentelėje įstaigos buvo prašomos nurodyti: 1) rekomendacijos įgyvendinimo terminą, 2) priemonę rekomendacijai įgyvendinti.

Lentelėje 2 ir 3 stulpelis užpildytas pagal audituotų subjektų raštu pateiktą informaciją.

PAKRUOJO NESTACIONARIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO FINANSINIS AUDITAS

<u>Rekomendacijos ir pastabos dėl audito metu nustatytų dalykų</u>	<u>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas.</u> Rekomendacijų vykdymas, ataskaitoje pateiktų trūkumų ištaisymas	<u>Priemonė rekomendacijai įgyvendinti</u>
Rekomendacijų įgyvendinimo planą ir informaciją apie jų įgyvendinimą Centras buvo įpareigotas pateikti iki 2007-06-22.	Pateikė laiku - 2007-06-22.	
1. Apskaitant perduodamą turtą, ūkinę operaciją, kaip ir visas kitas, pagrįsti apskaitos dokumentais - audito metu buvo nustatyta, kad 2005 kompiuterinė technika, kurią buvo gavusi Administracija perduota be perdavimo - priėmimo akto, nenurodyta vertė.	Centras pranešė, kad apie šią pastabą informavo turto perdavėją, bet perdavimo akto iš Administracijos nepavyko gauti.	
2. Teisingai apskaityti iš Darbo biržos gautas lėšas, t.y., tvarkyti atsiskaitymų už pavedimų lėšas sąskaitą ir pavedimų išlaidų sąskaitų.	Centras 2007-01-04 raštu Nr.4 pranešė, kad į pastabą reaguota. Ateityje bus tvarkomos atitinkamos sąskaitos.	

3. Tvarkyti gautų pajamų apskaitą pagal atsiskaitymų už suteiktas paslaugas - pagalbą namuose ir laikiną apgyvendinimą - analitinę apskaitą, nes pagal kasos dokumentus matyti, kad 2006 m. pradžioje buvo sumokėta - 535 Lt už 2005 m. suteiktas paslaugas. Šis debitorinis išskolinimas 2006-01-01 nebuvo fiksuojamas apskaitos registruose. Netvarkant atsiskaitymų už suteiktas paslaugas registro (pagal asmenis) atsiranda rizika, kad gali būti neapskaitomas debitorinis išskolinimas, nesumokama už paslaugas.	2006 m. gruodžio mėnesį Centras kontroliavo, kad 2006 m. už suteiktas paslaugas - pagalbą namuose ir laikiną apgyvendinimą - būtų apmokėta einamaisiais metais, išskolinimo 2007-01-01 už 2006 m. suteiktas minėtas paslaugas nebuvo. Ateityje atsiskaitymų už paslaugas apskaitai bus naudojama Tikslinių atsiskaitymų sąskaita.	
4. Techninės pagalbos priemonės neįgaliesiems inventorizuoti pagal turto buvimo vietą.	Centras pranešė, kad į tai atsižvelgs atlikant 2007 m. inventorizaciją.	
5. Centro automobilis laikomas savivaldybės garaže, tačiau garažo patalpos centrui naudotis patikėjimo teise neperduotos.	Atsakymo nepateikė.	
6. Kurą automobiliui Centras perka iš UAB“LUKOIL BALTIJA“. Pasak buhalterės, konkursą vykdė Administracijos Socialinės rūpybos skyrius, tačiau pranešimo apie įvykusio konkurso rezultatus kurui pirkti Centras neturėjo.	Atsakymo nepateikė.	
7. Kai kurie, palyginti smulkūs pirkimai, buvo vykdomi pagal sutartis, neatitinkančias Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2005-06-23 sprendimu Nr. T-230 patvirtintų Supaprastintų pirkimų taikant įprastinę komercinę praktiką vykdymo taisyklių, t.y. neatlikus apklausos, nedokumentuojant sprendimo.	Centras pranešė, kad palygina atskirų tiekėjų kainas pagal sudarytus pageidaujamų prekių katalogus. Tačiau Savivaldybės tarybos patvirtintose taisyklėse tokia tvarka, nepildant pažymos, nenumatyta.	

PAKRUOJO SUAUGUSIŲJŲ IR JAUNIMO ŠVIETIMO CENTRO FINANSINIS AUDITAS

Rekomendacijų įgyvendinimo planą ir informaciją apie jų įgyvendinimą Centras buvo įpareigotas pateikti iki 2007-06-22.	Pateikė pavėluotai - 2007-10-25, bet išsamiai, pridėjo dokumentų kopijas.	
1. Skiriant priedus darbuotojams vadovautis vadovautis 1993-07-08 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.2 p. nuostatomis, nurodyti, kam ir už kokius papildomus darbus skiriami priedai.	Centras nurodė, kad vadovausis 1993-07-08 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.	
2. Dėl nepagrįstai trumpalaikio turto sąskaitoje užpajamuoto ilgalaikio turto vienetų dalimis, atlikti sąskaitų koregavimus, surašant buhalterines pažymas.	Centras nurodė, kad įsigytas atskiras baldų dalis, kurių vertė neviršijo 500 Lt, užpajamavo ilgalaikio turto sąskaitoje.	

3. Atliekant metinę inventorizaciją, skolas suderinti tarpusavio skolų suderinimo aktais.	Centras nurodė, kad buhalterė įspėta, kad atliekant metinę inventorizaciją skolos turi būti raštu suderintos tarpusavio skolų aktais.	
4. Pakeisti Centro direktorės 2005-02-10 įsakymu Nr.V-25 patvirtintas Finansų kontrolės taisyklės - vyresniosios buhalterės V. Petruškevičienės neskirti atsakinga ir už išankstinę, ir už paskesniąją finansų kontrolę.	Vyresnė buhalterė V. Petruškevičienė paskirta už išankstinę ir einamąją kontrolę.	
5. Biudžeto asignavimus naudoti prisilaikant biudžeto išlaidų sąmatos ir neviršijant Pakruojo rajono Savivaldybės tarybos skirtų asignavimų.	Buhalterė kartą per mėnesį ar pagal poreikį informuoja Centro direktorę apie išlaidų sąmatos straipsnių vykdymą, pateikdama lentelę, kurioje atsispindi kiekvieno išlaidų straipsnio planas, įvykdymas ir likutis.	
6. Vykdyti Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2007-03-29 sprendimą Nr.T-107 „Dėl savivaldybės nekilnojamojo turto perdavimo Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centrui valdyti patikėjimo teise.	Vykdamas Savivaldybės tarybos sprendimą Nr. T-107, 2007-10-24 pasirašytas turto perdavimo - priėmimo aktas.	

VIEŠOJOJI ĮSTAIGA PAKRUOJO VERSLO INFORMACIJOS CENTRAS

Rekomendacijų įgyvendinimo planą ir informaciją apie jų įgyvendinimą Centras buvo įpareigotas pateikti iki 2007-05-03.	Pateikė laiku - 2007-05-02.	
---	------------------------------------	--

<p>Pagal LR Finansų ministro 2004-11-22 įsakymu Nr1K-372 patvirtintas Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklių 121 p. sąnaudos, susijusios su atskirų programų įgyvendinimu, turi būti grupuojamos pagal ūkio subjekto pasirinktą sąnaudų grupavimo būdą. 2006 m. Centro sąnaudos buvo apskaitomos pagal sąskaitų plano buhalterines sąskaitas, tačiau ne visos sąnaudos sugrupuotos pakankamai informatyviai pagal vykdytas programas (projektus). Ataskaitose duomenys apie Ūkio ministerijos, savivaldybės skirtų lėšų panaudojimą įrašomos pirminių dokumentų pagrindu. Rekomendacija: grupuoti su atskirų programų įgyvendinimu susijusias sąnaudas taip, kad būtų matyti, kiek patirta išlaidų pagal programas (projektus), finansavimo šaltinius ir kaip jos sugrupuotos.</p>	<p>Centras pranešė, kad sąnaudos bus grupuojamos pagal atskirus finansavimo šaltinius, pildant lenteles kiekvienai finansavimo programai atskirai.</p>	
--	--	--

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS AUDITAS

<p>Rekomendacijų įgyvendinimo planą ir informaciją apie jų įgyvendinimą Administracija buvo įpareigota pateikti iki 2007-06-25.</p>	<p>Pateikė pavėluotai - 2007-08-21.</p>	
<p>1. Paskirti Administracijos buhalterinės apskaitos tvarkytoją, už Administracijos apskaitos tvarkymą atsakingo darbuotojo pareigas ir atsakomybę.</p>	<p>Atsakymo nepateikė.</p>	
<p>2. Paskirti Administracijoje atsakingą darbuotoją už išankstinę finansų kontrolę, kuri atliekama priimant arba atmetant sprendimus, susijusius su valstybės ir savivaldybės turto panaudojimu ir išipareigojimais tretiesiems asmenims, prieš juos tvirtinant viešojo juridinio asmens vadovui.</p>	<p>Metų eigoje.</p>	
<p>3. Nustatyti biudžetinės įstaigos darbuotojų atsakomybę už ūkinių operacijų atlikimą, jų įforminimą, taip pat buhalterinei apskaitai ir kontrolei reikalingų dokumentų perdavimą apskaitą tvarkantiems darbuotojams.</p>	<p>Metų eigoje.</p>	
<p>4. Užtikrinti, kad numatomi priimti sprendimai dėl valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, taip pat dėl išipareigojimų tretiesiems asmenims pagal kompetenciją būtų derinami su darbuotoju, atsakingu už išankstinę finansų kontrolę.</p>	<p>Metų eigoje.</p>	

5. Užtikrinti, kad turto apskaita atitiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-09-10 nutarimo Nr.1429 reikalavimus ir Finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr.1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėse nustatytą tvarką.	Metų eigoje.	Turto apskaitos programa
6. Laiku išrašyti apskaitos dokumentus – sąskaitas už patalpų nuomą ir kitas paslaugas. Priskaitytos sumos turi būti pagrįstos sutartimis, apskaičiavimais.	Metų eigoje.	Sutartys
7. Gautas rinkliavas ir kitas pajamas laiku praveisti į biudžeto surenkamąją sąskaitą.	2007-06-10.	Rinkliava mokama į VMI
8. Atliekant metinę inventorizaciją, skolas suderinti tarpusavio skolų suderinimo aktais.	Metinės inventorizacijos metu (iki 2007-11-30).	Suderinimo aktai
9. Skiriant priedus darbuotojams vadovautis vadovautis 1993-07-08 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo” 5.2 p. nuostatomis, nurodyti, kam ir už kokius papildomus darbus skiriami priedai.		Direktorius įsakymai
10. Išaisyti kitus audito ataskaitoje nurodytus trūkumus, atsižvelgti į pateiktas pastabas priimant atitinkamus sprendimus.	Metų eigoje.	

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO ĮVYKDYMO ATASKAITOS IR SAVIVALDYBĖS SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ
AUDITAS**

Rekomendacijų įgyvendinimo planą ir informaciją apie jų įgyvendinimą Administracija buvo įpareigota pateikti iki 2007-09-04.	Pateikė laiku - 2007-08-21. *Patikslino 2008-02-04 raštu Nr.S-233 (8.14)	
1. Rengiant biudžeto projektą, vadovautis Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis - skirti asignavimus tik tiems subjektams, kurie atitinka asignavimų valdytojo apibrėžimą.	2008 m. biudžeto projektas.	*Skirti asignavimai tiems subjektams, kurie atitinka asignavimų valdytojo apibrėžimą.
2. Parengti ir Administracijos direktoriui patvirtinti išsamesnes biudžeto projekto rengimo taisyklės - Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 33 p.	Per metus.	Taisyklės, įsakymas. *Taisyklės patvirtintos 2007-11-29 sprendimu Nr.T-383

3. Parengti ir teikti tvirtinti Savivaldybės tarybai detalesnę naujos redakcijos biudžeto asignavimų administravimo tvarką – Vietos savivaldos įstatymo 29 str.5 d. 5 p.	Per metus.	Tvarka, Tarybos sprendimas. *Taisyklės patvirtintos 2007-11-29 sprendimu Nr.T-383
4. Nustatyti konkrečias procedūras, kurios užtikrintų, kad savivaldybėje nustatyta tvarka būtų vykdomi (ir kaip vykdomi) Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 36 p. reikalavimai.	Per metus.	Taisyklės, įsakymas. *Taisyklės patvirtintos 2007-11-29 sprendimu Nr.T-383
5. Paskirti konkrečius asmenis, atsakingus už finansų kontrolę biudžeto sudarymo ir vykdymo srityje.	Per metus.	Pareigybių aprašymai. *Tikslinami pareigybių aprašymai, patvirtinus bus pateikti.
6. Nustatyti priemonės, kurios užtikrintų teisingą Savivaldybės finansinės atskaitomybės formų, kuriose nurodomas biudžeto lėšų panaudojimas pagal valstybės funkcijas, parengimą.	Per metus.	Priemonės.
7. Nustatyti lėšų, kurios gražinamos (gali būti gražintos) už investicinių projektų vykdymą, sumokėjimo į biudžetą kontrolės tvarką.	Per metus.	Tvarka
8. Patvirtinti Aplinkos apsaugos rėmimo specialiąją programą, Savivaldybės sveikatos rėmimo specialiąją programą (reikalui esant ir kitas - NVO, religinių bendruomenių rėmimo programas), kaupti jų lėšas atskirose biudžeto sąskaitose, nustatyti šių programų rengimo, vykdymo ir kontrolės tvarką. Administracijoje nustatyti šių programų ir NVO fondo lėšų valdytoją, paskirti atsakingus administracijos darbuotojus už šių programų administravimą, programų priemonių vykdymo kontrolės procedūras ir nustatyti atsakomybę. Metams pasibaigus teikti Savivaldybės tarybai tvirtinti Savivaldybės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų panaudojimo ataskaitą.	Per metus.	*Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos pajamų ir išlaidų planavimo bei lėšų skyrimo tvarka patvirtinta 2007-11-29 sprendimu Nr.T-398.
9. Administracijos direktoriaus patvirtintoje Apskaitos politikoje nustatyti savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų įmokų surinkimo tvarką, buhalterinių operacijų apskaitos tvarką.	Per metus.	Įsakymai. *Apskaitos politika turi būti papildyta iki 2008-04-01.

10. Nustatyti biudžeto apskaitos registru skaičių, nustatyti jų formas ir turinį (Buhalterinės apskaitos įstatymo 16 str. 2 p.).	Per metus.	*2007-12-29 įsakymas Nr.A-639.
11. Nustatyti apskaitos dokumentų ir apskaitos registru saugojimo tvarką, priemones, užtikrinančias dokumentų ir registru saugumą, taip pat ir kompiuterinėje duomenų bazėje esančių buhalterinės apskaitos duomenų apsaugą - Buhalterinės apskaitos įstatymo 19 str.1 ir 2 d.	Per metus.	Tvarka.
12. Tvarkyti kasinių išlaidų apskaitą pagal kiekvieną iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų lėšų atliekamą (perduotą savivaldybei) funkciją ir mokinio krepšeli“ - FM 2001-03-16 įsakymu patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (nauja redakcija 2005-12-30 Nr.1K-405) 11 p.	Per metus.	Tvarka. *2007 m. VIP, mokinio krepšelio kasinių išlaidų apskaita vedama. Kitų spec. tikslinių lėšų apskaita bus tvarkoma nuo 2008 m.
13. Didžiojoje knygoje apskaityti surenkamosios žemės nuomos mokesčio, tikslinių įmokų sąskaitos apyvartą ir likučius.	Per metus.	*Apskaitoma
14. Parengti paskolų naudojimo ir apskaitos tvarką, pagal kurią, įstaigos (Savivaldybės administracijos padaliniai) panaudoję pagal paskirtį paskolų lėšas, neapskaitytų savo balansuose pavedimų išlaidų (padengtų iš paskolos lėšų) ir atsiskaitymų už pavedimų išlaidas sąskaitos likučio iki Savivaldybės administracija gražins paskolą; paskolos gražinimą galėtų administruoti tik Savivaldybės administracija (jos padalinys).	2007 m.	Didžioji knyga. (???)
15. Padidinti savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir VŠĮ, kurių akcininkė ar dalininkė yra savivaldybė, gavusių finansavimą iš biudžeto, akcinį kapitalą. Tais atvejais, jei įstatinis kapitalas nedidinamas, spręsti klausimą dėl turto, kurį įsigijo minėti subjektai, nuosavybės.	Per metus.	Tarybos sprendimas

<p>Pastaba. Kai Savivaldybė organizuoja programų, finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, vykdymą ir joms vykdyti reikia iš įmonių, įstaigų ir organizacijų pirkti paslaugas ir darbus, nepriskirtus asignavimo valdytojui ar jam pavaldžių biudžetinių įstaigų funkcijoms, prekės arba paslaugos gali būti perkamos Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Tada asignavimų valdytojais su įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis atsiskaito iš asignavimų valdytojams patvirtintų asignavimų už faktiškai atliktus darbus ir paslaugas, numatytus sutartyse.</p>	<p>Atsakymas nepateiktas.</p>	
--	-------------------------------	--

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO TURTO IR PATIKĖJIMO TEISE VALDOMO VALSTYBĖS TURTO ATASKAITOS AUDITAS

<p>Rekomendacijų įgyvendinimo planą ir informaciją apie jų įgyvendinimą Administracija buvo įpareigota pateikti iki 2007-10-14.</p>	<p>Pateikė laiku - 2007-10-11.</p>	
<p>1. Nustatyti buhalterinei apskaitai ir kontrolei reikalingų dokumentų perdavimą apskaitą tvarkantiems darbuotojams (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr.1K-170).</p>	<p>Per metus. Atsakingi darbuotojai.</p>	
<p>2. Nustatyti valstybės turto perduoto savivaldybei valdyti patikėjimo teise ir valstybės turto, perduoto savivaldybei valdyti nuosavybės teise, kuris jį priėmus bus perduotas valdyti savivaldybės įstaigoms, apskaitos tvarką, su turto priėmimu ir perdavimu susijusių operacijų eiliškumą ir dokumentavimą bei nustatyti šių darbų vykdytojus.</p>	<p>Per metus. Atsakingi: turto apskaitą pagal programą tvarkantis darbuotojas, Skyriaus vedėjas.</p>	
<p>3. Nustatyti, kaip tvarkoma pagal panaudos sutartis perduoto naudoti turto, bei nurašyto pagal panaudos sutartis perduoto naudoti turto apskaita. Registruoti pasirašytas panaudos sutartis, turto perdavimo – priėmimo aktus, kad būtų įrodytas jų buvimas įstaigos dokumentų apskaitos sistemoje ir užtikrinta jų paieška (Lietuvos archyvų departamento prie LR Vyriausybės generalinio direktoriaus 2001-12-28 įsakymu Nr.88 patvirtintų Raštvedybos taisyklių 8 p.).</p>	<p>Iki metų pabaigos. Atsakingas: turto apskaitą pagal programą tvarkantis darbuotojas.</p>	
<p>4. Siūloma savivaldybės turto apskaitą tvarkyti taip, kad pagal jos duomenis būtų matyti:</p>	<p>Atsakymo nepateikė.</p>	
<p>1) koks savivaldybei priklausantis turtas yra išnuomotas arba perduotas naudoti kitiems subjektams pagal panaudos sutartis;</p>		

2) kurie savivaldybės tarybos sprendimai dėl valstybės turto perėmimo yra vykdymo eigoje, būtų matyti priimto valstybės turto, bet dar neperduoto savivaldybės įstaigoms turto likučiai;		
3) kuris ilgalaikis turtas yra registruotas Nekilnojamojo turto registre.		
5. Buhalterinės apskaitos įstatymo 4 str. nustatyti reikalavimai apskaitos informacijai: „apskaitos informacija turi būti: 1) tinkama, objektyvi ir palyginama; 2) pateikiama laiku; 3) išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Siūloma organizuojant ir tobulinant savivaldybės turto apskaitą stengtis vykdyti šiuos reikalavimus; užtikrinti, kad suminiai apskaitos registrų duomenys būtų lengvai (be papildomų skaičiavimų) perkeliami į ataskaitas.		
6. Tvarkant turto apskaitą laikytis Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-09-10 nutarimu Nr.1429 patvirtintos Turto apskaitos tvarkos ataskaitai apie valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengti bei Finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 pavirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos.	Pastoviai. Atsakingi darbuotojai atsakingi už turto apskaitą.	

Prierašas po lentele: "šiuo metu vyksta skyrių funkcijų persiskirstymas, todėl konkrečių atsakingų darbuotojų, atsakingų už rekomendacijų įgyvendinimą, nenurodome.

Savivaldybės kontrolierė

Irena Urmonienė